

**TRADUCERI UNGUREȘTI – de
Mihai Eminescu [15 iunie
1883]**

Relativ la cele scrise mai sus reproducem, rectificând se-nțelege traducerea pe care un maghiar a făcut-o numelor de botez ale românilor din Solnoc:

Afimia Anania

Artemie Ariton

Dochia Despa

Efrem Eufrosina

Firona Gafta Gherman Gerasim

Gapia, Agapia Istratie Iftimie

Iroftie Istafie Isai Ilontie Iov

din Euphemia (bineprevestitoare) se traduce cu. Amalia;

nume biblic de bărbat, se traduce prin Anna. Prorocul Anania, ungurindu-se, devine androgin.

(de la artemia sănătate, întremare) se traduce prin Aurel.

(Chariton, Gratosus) se cheamă Ambruș (Ambrosius).

(gr. Eudokia, buna favoare) ungurește = Dorrotya. Pe Eudochia, nevasta împăratului Teodosiu, autoarea poemei Homerokentra, o chema Dorottya? (Despina, Despoina – stăpână, împărăteasă, fiica lui Neptun și a Cererii) se cheamă pe ungurește Döme, adică Dumitru.

numele biblic Ephraim se traduce cu numele tartar Elemčr.

(de la gr. euphrosyne, veselie, plăcere, Hilaria, una din cele trei grații) se cheamă ungurește Erszebet.

(Verona) nume de femeie se traduce prin numele bărbătesc Ferenc (Francisc).

(Agathe, Bona) se traduce cu Gizella. (lat. germanus, frate

drept) se cheamă Gyerő.

(gr. Gerasmios, Spectabilis) se cheamă Gyárfás. (gr, agape, iubire) se cheamă Agnes.

(gr. Eustratios, bine oștitorul) se cheamă ung. Szende (blând).

(gr. Euthymios, cel cu inimă bună) se botează Imre (Emeric).

(Hierotheus) se traduce cu Reszo (Rudolf).

(gr. Eustachius, cel ce dă bune roade) se cheamă Albert (nume biblic Iesaias) se cheamă István (Stefan). (Leontius) se traduce cu Lajos (Ludovic).

(nume biblic: Hiob) se traduce cu Ioszef.

Până și cartea lui Iov, acea parte pesimistă a Bibliei din care se vede că lumea e deșartă ca învățătura ungurească, nu scapă de traducere.

Condratie (St. Quadratus, episcop în Atena pe la a. 126, discipol al apostolilor, autor al unei

Melentie Melentia Minodora Macoveiu Maxim Mirilă Martial
Nichita Nastasia Olimpiu Pantea Pinteia Porfir, Porfirie

Apologii a creștinilor adresată împăratului Adrian) se numește Kálmán (gr. Meletios, silitorul) ung. Máte

(Meletia) ung. Martha (purtătoare de dar) ung. Minna

nume ebraic Maccabaeus, ung. Marton (Martin) (Maximus) ung. Miksa

diminutiv de la Mirea, ung. Karoly (Martialis) ung. Marte (Martinus)

(Niketas, învingătorul, Victor) ung. Nandor (Ferdinand)
(Euthanasia) ung. Anna

(Olympios – cerescul) ung. Otto (Panteleemon gr.) Pantaleon

(item de la Pintilii – Panteleemon) ung. Pető (Porphyraios, de purpură) ung. Péter

Pelagia Parasca Paraschiva Rafila Spiridon Sofron Sofrona
Zamfira Sema Tifor Tanasia Trifan Titiana Telentie Trif

Tira, Tirila Titian Tiim Usztina Villa Vârtan Vasilică Zenobia
(pelagia marina, ergo Marina) ung. Panna

(Paraskeve, pregătire” sf. Vineri), ung. Piroşca (Rosa) (item Paraskeve) ung. Piroşka

(Rachela, nume biblic) ung. Rosza (Speiridion) ung. Simon

(sophron, înțelept) ung. Szombor (sophonía gr. înțelepciune)
ung. Sara

(de la Sappheiros, Zamfir, piatră nestimată albastră) ung.
Samu (Xenia, peregrina, alienigena = străină) ung. Szeren

(-chifor, Nikephoros, purtător de biruință – Victor) ung.
Tibor (Euthanasia), ung. Anna

(triphanos, triluciu) ung. Tamas (Toma)

(fem. de la Tattius și Tatianus Tatiana, nume italic) ung.
Terez (Terentius, nume latin) ung. Lorincz (Laurentius)

(Trif-an, triphanos, triluciu) ung. Tihamer, nume tartaric
(Kyrillus) ung. Karoly

(Tatianus) ung. Tizian

(-chim, -achim, Ioachimus, nume biblic) ung. Ieno (Augustina)
ung. Iulia

(slav. vila nympa) ung. Sibylla

Vârtoc (slav de la vurut, hortus – Olitor) ung. Vidor (Vasile)

(Vasil-ică, Vasile, bazileus, rege) ung. Laszlo (Vladislav)

(numele vestitei împărătese a Palmyrei prinsă de Aurelian și purtată în triumf; asemenea numele unui oraș al Syriei lângă Euphrat întemeiat de ea) ung. Zoltan (fiul lui Arpad).

Am propune autorului maghiar să s-apuce de traducerea de opere istorice și geografice după același metod și cu aceleași cunoștințe lingvistice. Ne-am pomeni atunci că pe Caesar l-a chemat Șulem-Fekete, pe Alexandru al Macedoniei Elemer, iar pe Napoleon Rosza Sandor.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro